

Amblyopia

Amblyopia je vodeći uzrok slabovidosti kod dece i najčešće počinje u ranom detinjstvu. To je stanje kod koga oko, koje je anatomski potpuno zdravo, ima lošu vidnu funkciju jer mozak ne prima impulse iz tog oka. U najranijem detinjstvu mozak "uči" da spaja slike koje dobija iz oba oka i tako formira trodimenzionalnu sliku. Ukoliko je slika iz jednog oka mutnija u odnosu na drugo oko mozak vremenom tu sliku eliminiše. Tako oko iz koga dolazi mutna slika postaje funkcionalno isključeno. Ovo stanje naziva se lenjo oko.

Šta je amblyopia

Proces vida je komplikovan i u njemu učestvuju oko i mozak. Svetlost koja u oko ulazi se pretvara u nervne signale koji putuju duž očnog živca u mozak. Mozak spaja signale koje dobija iz oba oka i tako stvara sliku posmatranog predmeta. Ambliopija je stanje kod koga ne postoji normalna veza između mozga i jednog oka jer mozak eliminiše sliku koju dobija iz tog oka i forsira drugo oko. Iz tog razloga oko, koje inače izgleda potpuno zdravo nema normalnu funkciju vida već u nekom stepenu zaostaje. Tada govorimo o ambliopiji ili lenjom oku.

Koliko je česta amblyopia

Ona je najčešći uzrok smanjenja vidne oštine u detinjstvu. Javlja se čak u 2 – 3% slučajeva. Bez obzira što se vrlo uspešno leči u određenoj uzrasti, ambliopija obično ostaje i u mladosti i ona je najčešći uzrok monokularnog vida (vid koji se formira samo na jednom oku) kod dece i omladine.

Uzrok nastanka amblyopie

Ambliopija nastaje iz bilo kog razloga koji ometa normalan razvoj vida kod dece. Uzrok može biti:

- Strabizam (skretanje očiju ka unutra ili spolja)
- Velika dioptrijska razlika između oba oka (dalekovidost, kratkovidost ili astigmatizam)
- Neke urodjene bolesti oka koje ometaju formiranje vida (katarakta, zamućenja rožnjače i td.)

Kako se amblyopia leči

Lečenje ambliopije podrazumeva forsiranje slabijeg oka da bi mozak počeo da prima impulse iz tog oka. Forsiranje oka obavlja se uglavnom:

Zatvaranje oka - okluzija

Preko boljeg oka stavlja se neprovidni flaster koji se nosi u određenom broju sati, kako lekar propiše u zavisnosti od stepena ambliopije. Flaster se stavlja nedeljama a nekad čak i mesecima.

Na taj način se forsira vid na slabijem oku. Zatvaranje boljeg oka stimuliše funkcionalnost puta slabije oko – mozak.

Vrlo je važno lečenje početi što ranije jer se tada postižu bolji rezultati. Studije pokazuju da se najbolji rezultati postižu do 7 godine života mada to ne znači da sa lečenjem ne treba probati i kasnije.

Kapi Atropina

Atropin je lek koji se koristi za širenje zenica. Kada se prošire zenice oko slabije vidi. Upravo taj efekat se koristi u lečenju ambliopije. Kapi atropina se ukapavaju u bolje oko i na njemu se dobije zamućen vid pa dete koristi slabije oko. Tako se forsira vid slabijeg oka.

Atropinsko lečenje se sprovodi mnogo redje i uglavnom onda kada ne postoji dobra saradnja.

Da li se amblyopia može lečiti kod odraslih

Mnoge studije koje su radjene u lečenju ambliopije nisu dale pravi odgovor do koje uzrasti lečenje ambliopije ima uspeha. Ono što se zasigurno zna je da se u periodu od 6 – 9 godine života vidni sistem rapidno razvija. Komplikovana veza oko - mozak tada se razvija i definitivno formira. Iz tog razloga taj period formiranja vidne funkcije je i najbolje vreme lečenja ambliopije.

Još uvek se rade istraživanja koliko lečenje ambliopije kod odraslih može biti uspešno.

